

KILKA SŁÓW O RELACJACH POLSKO-BRAZYLIJSKICH

A Few Words about the Polish-Brazilian Relationship

Minęła prawie epoka od nawiązania relacji dyplomatycznych między Polską i Brazylią w 1920 roku, a dynamika rozwoju wzajemnych relacji jest coraz bardziej intensywna i kompleksowa. Dotyczy to zarówno relacji polityczno-gospodarczych, jak również tych międzyludzkich, kształtowanych w tym ostatnim przypadku przez takie polskie instytucje jak m.in. CESLA UW, Towarzystwo Polsko-Brazylijskie, Muzeum Ruchu Ludowego. Niedawno, 17 września 2015 roku, gościliśmy w Polsce największą w historii stosunków dyplomatycznych delegację wysokiego szczebla z Brazylii, której przewodniczył wiceprezydent tego kraju Michel Temer.

Dzisiejszy stan relacji między Polską i Brazylią, zdynamizowany m.in. dzięki wymienionej wizycie można określić mianem nowego otwarcia. Oba kraje łączą dziś nie tylko wspólna historia, związana z wkładem polskich emigrantów w rozwój Brazylii czy braterskiej walki przeciwko nazistom we Włoszech podczas drugiej wojny światowej, ale przede wszystkim wspólnota kulturowa i możliwości rozwoju relacji gospodarczych i naukowych. Brazylia jest dziś największym partnerem handlowym Polski w regionie Ameryki Łacińskiej i Karaibów i została zaliczona przez Polskę do grupy rynków perspektywicznych. Obroty z tą siódmą gospodarką świata to prawie ¼ wymiany Polski z całym regionem Ameryki Łacińskiej i Karaibów.

Brazylia postrzega dziś Polskę jako znaczącego gracza regionalnego w Europie, jako kraj stabilny o udanej transformacji i proinnowacyjnej gospodarce. Brazylijscy biznesmeni i studenci, przy wsparciu instytucji rządowych i samorządowych, coraz częściej odwiedzają Polskę. Przykładem tego zainteresowania były zorganizowane w 2015 roku trzy samorządowe misje gospodarcze z brazylijskich stanów. Polska została zaliczona do krajów priorytetowych w Brazylijskim Planie Eksportu, a dobrą renomą w Brazylii cieszą się produkowane bezpośrednio na tym rynku polskie wyroby, np. Seleny czy Ingłot. Istnieje potencjał dla współpracy m.in. w przemyśle stoczniowym, w górnictwie, w rozbudowie i modernizacji infrastruktury transportowej oraz w przemyśle chemicznym. Prężnie rozwija się współpraca technologiczna. W kwietniu podpisano porozumienie między Instytutem Lotnictwa a Uniwersytetem w Brasílii o utworzeniu „Polsko-Brazylijskiego Centrum Doskonałości Wysokich Technologii Lotniczych i Kosmicznych”, a we

POLSKA – AMERYKA ŁACIŃSKA

wrześniu w Brasillii odbyła się I Konferencja Naukowo-Technologiczna pod patronatem Polskiego Instytutu Lotnictwa i Uniwersytetu w Brasilli. To właśnie branża lotnicza, i nie tylko dzięki bardzo dobrym doświadczeniom eksploatacyjnym brazylijskich Embraerów, jest jedną z branż przyszłościowych we wzajemnych relacjach. Coraz bliżej współpracują również nasze narodowe agencje odpowiedzialne za promocję badań i rozwoju. Wspólne inicjatywy dotyczą również innych sektorów tj. obronnego (szkolenia kadry oficerskiej, wymiana doświadczeń z eksploatacji sprzętu), ochrony zdrowia (profilaktyka chorób zakaźnych), a także współpracy dydaktyczno-naukowej, czego przykładem jest udział 30 brazylijskich studentów w Programie Nauka Bez Granic oraz podpisane porozumienie między Polskim Instytutem Dyplomacji i brazylijską Akademią Dyplomatyczną Rio Branco.

Brazylia jest dla Polski także ważnym partnerem politycznym, którego głos liczy się nie tylko w regionie Ameryki Łacińskiej, ale również na forach wielostronnych, w najważniejszych kwestiach globalnych (polityka inkluzyjności społecznej, walka z ubóstwem, zrównoważony rozwój społeczno-gospodarczy, reforma Rady Bezpieczeństwa ONZ, przestrzeganie prawa międzynarodowego i pokojowe rozstrzygnięcie sporów). Brazylia i Polska realizują wspólne projekty, jak na przykład zorganizowanie, pod auspicjami ONZ, Światowego Dnia Osób z Zespołem Downa.

Obecnie Polska i Brazylia zintensyfikowały współpracę na rzecz poszerzania bazy prawno-traktatowej (m.in. podpisanie umowy o współpracy obronnej i umowy o współpracy turystycznej, negocjacje dot. umowy o unikaniu podwójnego opodatkowania), co zaowocować powinno konkretnymi kontraktami gospodarczymi oraz projektami badawczymi.

W rocznicę 95-lecia obchodów ustanowienia naszych relacji nie należy zapominać o roli 1,5-milionowej brazylijskiej Polonii, najliczniejszej w Ameryce Południowej. Dziś osoby polskiego pochodzenia pełnią ważne funkcje w strukturach rządowo-administracyjnych Brazylii (jak minister obrony Jacques Wagner) i że osiągnęły wielkie sukcesy w innych obszarach – jak np. Andrés Bukowinski, jeden z najwybitniejszych światowych twórców reklam filmowych. Jedyna katedra języka polskiego w Ameryce Południowej znajduje się w stanie Paraná w Brazylii.

Dobłą okazją pogłębiania kontaktów międzyludzkich będą z pewnością igrzyska olimpijskie w Rio, a także, rozpoczynający się w 2016 roku, sezon kultury polskiej w Brazylii.

22 września 2015 roku

Karolina CEMKA
zastępca dyrektora Departamentu Ameryki MSZ